

Ungdomsnytt

Nr 21—22 Uppl. A Årg. 7 6—13 september 1958 Lösnummer 35 öre

Rolf Blomberg — vän med vildar

Jubilerar med ny tropikresa
Havsbottenforskning önskedröm

I år firar Rolf Blomberg sitt 25-årsjubileum som upptäcktsresande. Under dessa år har han varit borta från Sverige ungefär tre fjärdedelar av tiden. Nu har Rolf Blomberg varit hemma i nästan ett år i ett sträck, men i vinter bär det av mot södern igen, om allt går efter beräkningarna. Ungdomsnytt har fått löfte om små rapporter från kommande resor, och medan vi väntar på dem skall vi i höst berätta om några av Rolf Blombergs spännande äventyr under de 25 år som gått.

— Jag skulle önska, att alla människor skulle få tillfälle att resa. Det tror jag är bästa sättet att få fred och förståelse bland folken, säger Rolf Blomberg, då UN hälsar på honom i hans villa i Stocksund utanför Stockholm. När man reser omkring bland olika folkslag, märker man, att alla människor, i vilken världsdel de än bor, är väldigt lika varandra.

— Hur bär man sig åt för att komma främmande folkstammar "in på livet" så att säga? frågar vi.

— Det viktigaste är att man har god tid på sig och kan lära känna de olika stammarna inifrån. I början är de naturligtvis litet misstänksamma, men när de ser, att man intresserar sig för dem och vill försöka lära deras språk o. s. v., blir de i regel de bästa vänner med en. Det allra viktigaste är, att man lägger av den där "vita-mannen-attityden", som på vissa ställen råder mot infödingarna. Låter man dem känna, att här har de en vän, som är intresserad av dem, då får man precis all den hjälp man vill ha.

BARNEN i Indianstammarna blir alltid lika glada, när vi kommer med leksaker till dem. De har aldrig sett sådana saker förut. Deras enda leksaker har varit levande djur, och så tycker de, att de enkla plastsaker, som vi alltid har med oss, är så väldigt märkvärdiga. Annars är det förvånansvärt, vad snabbt de lär sig acceptera tekniska nymodigheter.

Jag fick en gång hjälp av några indianer i Ecuador med min kanot till en stad. Indianerna hade aldrig varit i ett modernt samhälle tidigare och blev givetvis mycket imponerade av elljuset, grammofon, bandspelare och andra nymodigheter. Men det som imponerade mest på dem det var en ryttare till häst. De kunde inte förstå, att en man kunde ha sådan makt över ett så stort djur, att han kunde åka på ryggen på det. Det var deras främsta minne från "civilisationen"...

— Största dröm, för framtida färder?

— Att få undersöka havsbotten, t. ex. under nordpolen. Nu har ju amerikanerna lyckats ta sig fram under isen med sina u-båtar, men därifrån till att vetenskapligt undersöka djur och växter på botten är nog steget långt. Och så är det ju så dyrt att köpa en atomu-båt... Så det där får nog bara bli drömmar, skulle jag tro, säger Rolf Blomberg.

PÅ SIDAN 3 berättar Rolf Blomberg i en intervju bl. a. om hur han redan i skolåldern hade ett brinnande intresse för att blivande arbete och hur det gick till, när han skulle ut på sin första upptäcktsfärd.

Rolf Blomberg har träffat många okända folkstammar under sina resor, och de moderna tekniska attiraljer na, som alltid följer med en expedition, brukar väcka uppmärksamhe t. Här demonstrerar Rolf Blomberg sin hasselbladskamera för en cofánindian.

"Sveriges bäste skolkamrat"

är Hans G. Eriksson i Storvreta i Uppland. Det var nämligen han som tilldelades Ungdomsnytts och Ungdomsfrämjandets 1.000 kronorstipendium vid vårterminens slut. Ett extrastipendium på 500 kronor fick 13-åriga Ingrid Rydin från Askeby i Östergötland, och de båda idealeleverna och praktkamraterna får du bli närmare bekant med på sidan 5.

"KURRE" HAMRIN BENGT HALLBERG

som här ses i "lirartagen" — "Kurre" på en VM-arena och Bengt vid pianot — har blivit UN-medarbetare. Hamrins första artikel finner du på sidan 25 och Hallbergs på sidan 7, där vi också presenterar den populäre musikern.

Klubbnålen
helt ny i höst

Klubbnålen, som alla UN-prenumeranter får, blir helt ny i höst. Den har nämligen fått ett internationellt utförande, då den gjorts i form av en jordglob och försetts med texten "THE WORLD CHAMPION CLUB". Tvärs över nålens glob har namnet UNGDOMSNYTT skrivits, vilket vi tycker passar bra med tanke på de kontakter med olika delar av världen, som UN försöker knyta genom Brevklubben, reportage, bilder o. s. v. Den nya nålen är blå och sänds som sagt till samtliga UN-prenumeranter, vilka liksom tidigare automatiskt blir medlemmar i "Världsmästarklubben". Nålarna kommer att sändas till medlemmarna någon vecka efter det prenumerationsbeställningarna kommit Ungdomsnytt tillhanda.

Nyheter

I mängd kommer vi med i höst. I det här dubbelnumret debuterar t. ex.:

- ★ TY-Agnetas brevlåda
- ★ Bildtipset
- ★ Rapporter från UN:s "egen båt"
- ★ Hundskolan
- ★ Viola Wahlstedts raseberättelse
- ★ Johan Sandströms radio- och TY-spalt
- ★ Serien Olle i Amerika
- ★ Serien Jättarna vid Nilen
- ★ "Pysselandet" i Junior

För EM- och VM-kommentatorerna svarar "Banka" Nilsson, Rune Carlsson och "Kurre" Hamrin, "Uncas" Englund berättar om Stirling Bull, Li Ekman om engelska hästraser och Eugen Semitjov om första månraketen. Bläddra på — du kommer att finna massor av trevlig läsning!

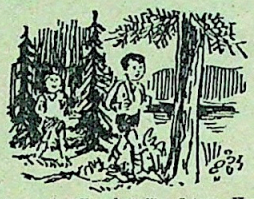
Skogar blev djungler och sjöar träsk...

Rolf Blomberg upptäcksresande på "hemmaplan" redan som grabb

Bara du hör namnet Rolf Blomberg kommer du säkert att tänka på spännande äventyr bland okända infödingsstammar och vilda djur i främmande världsdelar. Rolf Blomberg är ju en av de främsta bland de få människor, som kan skriva upptäcktsresande på sitt visitkort. Det finns nog inte många svenskar som inte kommit i kontakt med Rolf Blombergs berättarkonst, antingen genom radio och TV eller genom någon av hans många böcker eller filmer.

Rolf Blomberg har lovat att från och med i höst då och då skicka hälsningar till Ungdomsnytt från kommande upptäcktsfärder. I väntan på de första rapporterna kommer vi att berätta om några av hans tidigare resor, som han berättat om i sina böcker. Det här första reportaget skall handla litet om Rolf Blomberg. UN har hälsat på honom i hans villa i Stocksund utanför Stockholm, där han bor tillsammans med sin familj mellan upptäcktsfärderna söderut.

— Jag har faktiskt varit naturentusiast sedan jag var riktigt liten, berättar Rolf Blomberg. Efter sagoboksstadiet kom reseskildringarna att intressera mig. Främst kanske

genom de många breven av mina fastrar, som bodde i Argentina, sände oss. Jag minns hur jag slukade varje ord hon skrev, och det var alltid lika fascinerande att höra hur hon plockade vindruvor från sitt öppna fönster, eller när hon en gång höll på att trampa på en fågelspindel. Mitt intresse för djur och natur har jag nog ärvt från min morfar, som var en stor naturentuslast och till yrket jägmästare. Han var dock fullt nöjd med den svenska naturen, medan jag drömde om tropiska urskogar, jätteormar, goliatbaggar och elefanter.

— Min lekkamrat Sven och min bror Curt var ungefär likadant skapta som jag, och vi började redan tidigt förbereda oss för vårt kall — att leda vetenskapliga expeditioner till kartans vita fläckar och hemföra väldiga samlingar till riksmuseet. Skogarna runt Stockholm, där vi bodde, blev väldiga, ogenomträngliga djungler, och den lilla ösbysjön blev Bangweoloträsket i mörkaste Afrika. Det var faktiskt ordentliga zoologiska samlingar vi småknattar lyckades samla ihop. När jag för några år sedan tittade igenom dem, förundrades jag över både kvantitet och kvalité. Vi lärde oss det mesta om preparering, konservering och etikettering. Vi svängde oss med latin som riktiga professorer, med svenskan var det kanske sämre ställt ibland; när jag senast såg i mina samlingar, fann jag en burk med en ollonborrlarv. På etiketten stod: "En larver av ollonborre".

Redan när jag var riktigt liten, började det fenomen, som jag brukar kalla "klådan", och det är en sak, som sitter i fortfarande. Denna "klåda" visar sig på så sätt, att man får en väldig lust att åka ut. Man blir rastlös, och reslusten ger en ingen ro. Amerikanerna brukar kalla det där "ants in the pants", myror i byxorna, och det tycker jag är ett bra uttryck för hur "klådan" känns.

VARA FÖRÄLDRAR var förstående, och min pappa hjälpte oss på alla sätt och vis. "Så länge ni håller er med en förnuftig hobby, kan ni räkna på mitt stöd!" brukade far säga. Naturligtvis släpade vi med oss en massa djur hem, och även därvidlag visade mina föräldrar en enastående tolerans.

Vi hade bland annat en rävunge, som var ovanligt söt och tuggade sönder min fars cigarrer, om han inte såg efter dem väl. Vi hade också två ilskna illrar. Min mor, som hade en särskild hand med djur, lekte med dem som om de varit kattungar. Försökte andra göra samma sak, fick de ordentliga tjuvnyp.

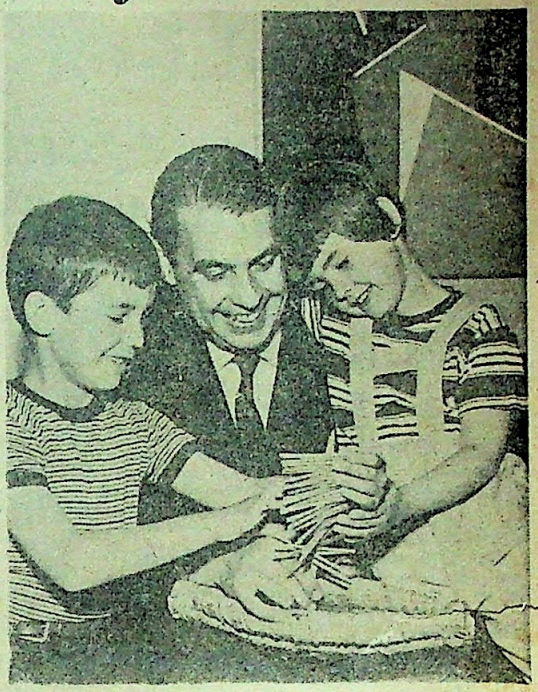
Vi hade också fåglar av olika slag, akvariefiskar och så förstås vita dansmöss.

MIN FÖRSTA utlandsresa gjorde jag när jag var 14 år tillsammans med min mor och äldste bror Sven. Curt gick och läste den sommaren och fick inte följa med. Vi reste med Svenska Lloyd till Medelhavet — till Spanien, Sydfrankrike och Italien — och därifrån hem med tåg. Resan var en stor upplevelse för mig. Det var första gången jag såg havet med delfiner, valar och flygfiskar, såg länder där palmer, agaver och kaktéer växer i det fria.

Även åsnorna gjorde ett starkt intryck på mig; den första åsnan jag såg tog massor med bilder på med min lådkamera. Jag tror denna första åsna gjorde starkare intryck på mig än den första jätteödlan jag mötte på Komodo, 15 år senare. Naturligtvis hade jag häv och spritburkar med mig, och jag kom hem med en ansenlig samling ödlor, fiskar, kräftdjur och insekter. Dyrgripen i min medelhavssamling var en fet och vacker spindel från Vesuvius. Man berättade för mig, att den var oerhört giftig. Nu tvivlar jag på giftigheten — hur gärna jag än skulle vilja tro på den. Så mycket är bara illusioner här i livet...

TRE ÅR SENARE, när jag var 17 år, mönstrade jag på en båt som jungman över sommaren för att åter komma ner till Medelhavet. Mina drömmar om en professur vid riksmuseet hade jag för länge sedan uppgivit. En professors liv är inte alls långa upptäcktsresor, och då skulle jag inte få tillfredställa min reslust. Tanken på långa universitetsstudier avskräckte också, jag ville ut så fort som möjligt. Dessutom hade jag ett annat intresse, jag tecknade och målade. Mina talanger inbringade mig redan en del pengar: jag sålde skämtteckningar och serier till tidningarna.

EFTER MILITÄRTJÄNSTEN ägnade jag mig litet åt free-lance journalistik, men fortfarande hägrade sydliga nejder. Jag uppsökte hemvändande tropiksvenskar och försökte få dem att anställa mig vid sina plantager. Jag skrev till folk i Sydamerika, Afrika, Asien och Australien. Allt utan resultat. Jag satte in annonser i tidningarna: "Till Afrika" stod det med stora bokstäver, ung man... o. s. v. Jag fick tips om ett jobb som bilförare vid safaris i Afrika.

Lilla Marcela, 5 år, och Anders, 7 år, är två vittberesta ungdomar, som ständigt är lika intresserade, när pappa Rolf berättar spännande äventyr. Här diskuterar man gemensamt en modell av en indiankanot från Syd-Amerika.

MEDAN JAG VÄNTADE på svar från Afrika träffade jag en norsk föredragshållare, som kom till Stockholm med en sensationell film från Amazonas. Dessa trakter hade alltid fascinerat mig, och jag hade läst allt, som fanns att få tag på över det området. Efter norrmannens föredrag sökte jag upp honom. Han sa:

— Jag märker, att ni till varje pris vill ut, och jag tror jag kan ge er några goda tips. Res inte till Bolivia. Res till Galapagosöarna i Stilla Havet utanför Sydamerikas västkust. Ni säger, att ni skriver och ni skulle vilja samla för museer. Det finns mycket att skriva om från Galapagos och många underliga djur att samla. Och ni kan existera för nästan ingenting. Jag skulle gärna ge er rekommendationsbrev till några vänner där som är norrmän.

SEDAN BERÄTTADE norrmannen om Galapagos — Sköldpaddsöarna. Allt lät så lockande, så när jag lämnade norrmannen var saken klar. När jag kom hem till mina föräldrar lät jag bomben explodera.

— Jag skall resa till Galapagosöarna!

Sedan jag berättat sa far:

— Jag ser, att ingenting kan hålla dig tillbaka nu, och jag vet, att blir det inte Galapagosöarna så blir det nåt annat, ty du har satt dig i sinnet att komma till tropikerna.

MIN FAR hade tagit en försäkring, som skulle utfalla då jag fyllde 21 år. Jag skulle få ut pengarna nu, sa han, och det skulle räcka till överresan och min första tid där ute. Men först ville mina föräldrar, att jag skulle genomgå en handelskurs, så jag skulle kunna få anställning i någon svensk firma i Sydamerika, om det skulle behövas. Mina bästa vänner har alltid mina föräldrar varit.

HÖSTEN 1933 studerade jag frenetiskt. Jag studerade spanska, läste på handelsinstitut och lärde maskinskrivning, stenografi, bokföring och handelskorrespondens och jag arbetade dessemellan på Riksmuseet under en konservator för att lära mera om skinnläggning och preparering och konservering.

PÅ NYÅRET 1934 var jag startklar för min första riktigt långa färd — okända öden till mötes, som det heter... slutar Rolf Blomberg sin berättelse.

Nu har det gått 25 år sedan Rolf Blomberg startade sin första upptäcksfärd, den till Galapagosöarna. Under dessa år har den ena upplevelsen varit mera spännande och fantastisk än den andra. Några av hans äventyr kommer du alltså att få läsa om i Ungdomsnytt i höst, och artiklarna kommer att illustreras med Rolf Blombergs eget bildmaterial. Vi förs utlova både spännande och kul läsning framöver...

KURT JONSSON.

Så här kan det se ut, när Rolf Blomberg rådgör med sydamerikanska indianer. Kan man inte språket får man försöka förklara med händerna. Den här bilden är från den senaste expeditionen till Brasilien, och det är xavanteindianer han träffat på.

En av Rolf Blombergs käraste färdkamrater, apan Laban, som blivit något av publikfavorit i Anaconda- och Jangada-tilmerna, där han varit med, tycker tydligen, att "husses" axel är en skön stol att vila i.